

comunica[ció]

entrevista

“Tenim l'experiència, tenim idees, hem de buscar la manera, estic segura que la trobarem, hem d'insistir, tindre esperança...”

Pilar Almeria

Per Sergi Mira

Com et definiries com a creadora?

La meua experiència quasi sempre ha sigut com a intèrpret, pots fer una creació del personatge, la teua proposta personal, quina és la teua visió a partir del teu imaginari però sempre en comunicació amb el text, els companys i el director, és una creació personal que va creixent amb la resta de l'equip, el muntatge teatral és un treball en equip, tots hem de tindre consciència del total.

Encara que he tingut alguna experiència com a directora i m'agrada, el que més m'apassiona és actuar, m'encanta el temps dels assaigs, de provar, el plaer de trobar els detalls que

et funcionen, a voltes hi ha moments durs... sóc molt exigent amb mi mateixa ho he de tindre tot molt clar però quan ho tinc comence a volar... el treball no està acabat mai, després de l'estrena entra a jugar el públic, veus com respira amb tu, és fascinant. Per a mi la major felicitat és anar cada dia al teatre a fer la funció, eixa repetició que mai no és igual, cada dia creixes en comunicació amb el públic. Fer teatre és una manera de viure.

També he gaudit molt donant classes de teatre, et permet investigar, provar, jugar, sense la pressió de buscar resultats, t'ajuda molt a fer-te preguntes, a millorar la teua feina.

Com t'imaginaves el futur de la teua professió quan començares i quin balanç en fas?

Vaig començar a fer teatre ara fa 25 anys. Sóc d'una generació que apostàrem per quedar-nos a València per fer una professió. Abans, per poder viure d'açò havies d'emigrar. I a poc a poc s'ha anat fent un teixit professional d'actors i actrius i companyies que amb el temps s'ha consolidat com un sector professional madur. Pot ser si hi haguera existit un entramat de teatre públic potent no s'hauria sobredimensionat el nombre de companyies, la majoria de les quals eren iniciatives d'actors per poder seguir treballant.

CTM - "Ai, Carmela"

La cultura és un servei públic, una inversió en les persones, en la seua sensibilitat, en obrir la ment perquè la seua vida siga millor... la rendibilitat no és econòmica com la d'una fàbrica de sabates. Estic farta de sentir que la cultura està subvencionada, si subvencionat està tot!! És una qüestió de sensibilitat dels polítics i de la gent pensar que la cultura és una cosa important i necessària per a viure, però tot depèn de l'educació i ja veiem com estan les coses... En aquests moments estem tan sota terra que el sector de la cultura ni tan sols apareixem en les estadístiques d'aquesta crisi que s'han inventat. Després de 25 anys, els actors, els autors, els directors, les companyies,... encara que hem assolit una

experiència, un pes professional, estem tornant a començar. Les directrius de la política cultural en els últims temps han sigut devastadores.

Ara estem en un parèntesi, en terra de ningú, on ens ho haurem d'inventar tot una altra vegada. Hi ha poc suport públic i no hi ha tradició d'aportacions privades a la cultura, a més a més, la nova llei del mecenatge encara no s'ha aprovat, hi ha gent que abandona la professió per cansament, desil·lusió, decepció,... i altres se'n van fora. Estem tots en una espècie d'estat de xoc.

Però la gent està reaccionant, ja ha començat

CTM - "LaMar"

a moure's a buscar camins, complicitats, és el moment d'estar junts. A pesar de tot, aquesta situació límit que estem vivint és un caldo de cultiu fantàstic per fer teatre. Tenim l'experiència, tenim idees, hem de buscar la manera, estic segura que la trobarem, hem d'insistir, tindre esperança, l'esperança només es perd quan et rendeixes.

Conta'ns la teua visió dels inicis de l'AAPV i com penses que hauríem d'afrontar la situació actual?

Els inicis de l'AAPV els conec molt bé, un grup actors estàvem fent per al Centre Dramàtic "Los figurantes", entre ells estava

Joan Peris que havia treballat a Barcelona i va baixar una còpia del estatuts de l'Associació d'Actors de Catalunya i es vam posar a la feina. La primera Junta Directiva va estar formada en gran part per la gent que estàvem treballant allí. Va néixer en un moment en el que començava a haver feina i això generà la necessitat de regular-ho tot. S'ha avançat prou en força i presència social. Ha passat el temps i sempre que hem estat junts ens ha anat bé, quan cadascú ha tirat pel seu costat no hem aconseguit res, només enfrontaments estèrils. Estem en un moment que necessitem la màxima unió, el mal per al teu veí a la llarga també és mal per a tu.

Conta'ns la teua experiència en doblatge i audiovisual, i quin futur hi veus?

Quan començà el doblatge, va ser un recolzament molt important per als actors i actrius, ens permetia alternar amb el teatre que era més ocasional. En el meu cas no sé si m'hauria pogut dedicar si no hagués existit el doblatge, va ser un gran recolzament.

La primera experiència de dramàtic diari va ser en el 95, abans s'havien fet algunes sèries en TVV però puntualment. Era tot nou, la majoria de nosaltres no ho havíem fet mai, pensàvem que les conseqüències, com en

altres autonomies, serien fantàstiques per a la professió. Donarien a conèixer els actors i actrius... el públic ens vindria a veure al teatre com havia passat a Madrid i començava a passar a Barcelona i a més a més, a la gent li agradava, les situacions que es plantejaven li eren pròximes, en la nostra llengua... teníem la sensació que allò anava a ser important, es crearia un teixit industrial a casa en audiovisual que catapultaria a tots els artistes implicats. Alguns de nosaltres fins i tot vam participar en sèries d'altres autonòmiques. Es cuidava el producte, tots teníem el desitg d'aprendre, de fer-ho bé. Després d'aquella primera experiència va haver un espai molt

llarg sense producció de dràmatics, encara no sé ben bé perquè. Després es van tornar a reprendre encara que els ritmes de producció havien canviat prou. En els últims temps ha primat més els criteris industrials que els artístics. Però encara hi havia possibilitats. Últimament s'han fet productes que han aconseguit allò que somniàvem en els principis, la influència mediàtica dels actors, un teixit audiovisual cada vegada més fort... Ara l'audiovisual valencià està en un punt mort, no hi veig el futur, tret que hi haja una voluntat política clara. No acabe d'entendre les raons, els productes tenen audiència, creen molts llocs de treball... La TVV ha de

sol·lucionar el deute, els problemes que arrastra de gestió, no sé on ens portarà l'anunciada privatització.

Fes un balanç dels 17 anys de la Cia. Teatre Micalet i quin és el projecte de futur?

El balanç artístic és molt positiu, hem aconseguit amb tots aquests anys de treball continuat unes produccions honestes, de qualitat i amb un segell especial, hem dut endavant el projecte que proposàrem, hem crescut cada any, però arriba un moment en el qual les circumstàncies ja no et deixen créixer i has de parar. Necessites un temps de

Pilar Almeria el dia de l'entrevista

pausa, de reflexió per empassar-te tot el que està passant. El moment és difícil i a València encara més. La capacitat de recuperació és diferent en cada persona. Però no ens podem quedar paralyzats hem de buscar nous camins. És una desgràcia que tinguem aquests problemes de continuïtat en projectes que han funcionat, en mantindre infraestructures que han costat molt de temps en posar en peu. Som capaços de crear des del no res, fer l'impossible i també de botar-li foc i en uns poc minuts reduir-ho tot a cendres. I alehores, s'ha de tornar a començar. És una constant en aquesta ciutat.

Ara fa 17 anys Joan Peris, Ximo Solano i jo, vam parlar amb la Junta Directiva de la Societat Coral El Micalet. Volíem que el Teatre Micalet fóra un centre de producció

de teatre estable en valencià. Un espai que ens permetera investigar amb continuïtat i poder mostrar al públic les nostres propostes. Vam començar en el 1995 sense cap tipus de suport econòmic, però comptàvem amb tots els professionals que ens van recolzar en aquell primer muntatge: German Montaner, Isabel Requena, Pep Ricart, Isabel Carmona, JM Casany, Inés Díaz, Benja Figueres, Marta Belenguer, Mònica Crespo, Pepa Alós, Guillem Pascual, Manolo Melero, Teresa Soria, Berna Llobell, Paco Alegre, Manel Cubedo, Joan Bertran, Maria Muñoz, Teresa de Juan, Laura Uselet, Pilar Monferrer, Mario Osmar, Ximo Montón, Antonia Pellicer, Ester Alabor, Ximo Díaz,... i molts més, que més endavant col·laboraren, com Enric Garcia que sempre ha sigut una part molt important de l'ànima del projecte i que

van col·laborar perquè aquell vaixell començara a navegar; Joan Peris va tindre el coratge d'agafar el timó del nostre primer muntatge: "Nàpols milionària", d'Eduardo di Filippo. Volíem fer un teatre proper, recuperar a poc a poc la gran tradició teatral que va tindre aquesta ciutat. Pensàrem en la semblança de la ciutat de Nàpols amb València, els conflictes que es plantejaven eren clarament reconeixibles per a nosaltres. En la primera temporada vam fer també "Cantonada perillosa", "El burgés gentilhome", però va ser el resó popular de "Ballant, ballant" que va influir perquè la Conselleria de Cultura es decidira a construir un teatre de nova planta en l'antic teatre de la Societat Coral El Micalet. En 2001 estrenàvem el teatre nou. Després de 6 anys de treball vam signar un conveni amb la Conselleria de Cultura que recolzava el centre de producció teatral. Durant els 7 anys següents, encara que la dotació econòmica sempre ha sigut justa, si la compares amb projectes semblants d'altres ciutats, vam fer nombroses produccions que van donar feina a molts actors i actrius, va ser el període que més s'assemblava al que havíem imaginat, la nostra intenció era fer tot tipus d'obres del repertori universal, tant clàssics com contemporanis i fer-les en valencià, hem fet: Filippo, Priestley, Sinisterra, Txèkhov, Molière, Shakespeare, Dario Fo, Brecht, Brian Feil, Goldoni, Dürremat, Jauoi i Bacrí, Zarzoso. També hem apostat per espectacles de creació treballant amb la directora Carol Lopez, i vam fer "987 dies", "Sopar de compromís" i "LaMar", l'últim espectacle de creació que vam fer i del qual

estic molt orgullosa. No ho sé, era com un xicotet centre dramàtic en valencià.

En 2008 van començar les retallades, entràrem en una situació molt desgastant fins que en 2011 abandonàrem la gestió del teatre decepcionats i desil·lusionats.

I ara, després d'una pausa la Companyia Teatre Micalet es torna a fer càrrec de la gestió del teatre, però en la situació actual haurem de reinventar-nos la manera de seguir endavant. Després de 17 anys estem tornant a començar. Estem sumant forces, agrupant gent, buscant nous camins per tirar endavant. Continuarem reclamant el recolzament públic i també buscarem ajudes en el sector privat. En aquest moment no podem quedar-nos a casa paralyzats. Estic segura que si estem actius trobarem la manera.

A voltes em pregunte: quin sentit té que vullguem fer teatre ara que sembla que el món s'afona? Crec que en aquests moments el teatre és imprescindible. El teatre és terapèutic eixe moment que tens durant l'obra en el qual estàs en comunió amb la gent, que et fa reflexionar, que fa que t'emociones... Eixe efecte catàrtic que estudiaren els grecs, és necessari per a l'ànima, t'allibera de pors, i la deixa en un estat d'harmonia i equilibri. Ara que les nostres converses giren tot el dia al voltant d'allò material, necessitem el teatre, hem d'estar més units que mai, fer pinya amb el públic. El teatre, ara, és més necessari que mai.